

SLOUPNICKÝ

PELMEL

Ročník 26 » **Únor 2024** » Časopis obce Sloupnice

Vybíráme z obsahu:

**Zprávy obecního úřadu, poplatek za odpady » Základní škola » Hasiči
Domov pro seniory » Rozhovor – MVDr. Miroslav Stoklasa » Pozvánky**

A zase je tu nový rok a s ním i pomyslný nový začátek. Zapomeňte na zpackané plány, zhatěné naděje a nenaplněné tužby, všechno, co se Vám v uplynulých měsících nepovedlo, hoďte za hlavu a začněte znovu! Ale nezapomeňte si předtím koupit motivační diář, permanentku do fitness centra, pět jazykových kurzů, nové šaty, zázračné kosmetické produkty i pilulky, po kterých budete vždycky v dobré náladě. Všechno musí být v tomto roce nové, lepší, zkrátka dokonalé...

Začala jsem koupit motivačního diáře, hned první stránka plná užitečných předsevzetí mě trochu vyděsila, ale co, někde musím začít. Na každý týden je nutné vybrat jeden motivační citát, jakousi výzvu, abych na svém lepším JÁ mohla náležitě pracovat. Začnu zlehka a vyberu toto: „Každé ráno vstanu, usměju se na svět a nebudu si stěžovat, budu pozitivnější.“ V průběhu týdne se však toto nenáročně vypadající předsevzetí tak nějak zredukovalo na pouhé: „Vstanu.“ Nevadí. Zkusím se inspirovat týdenním mottem: „Krok za krokem se dostanu, kam potřebuji.“ Když se další den probudím s paralyzující migrénou, vzpomenu si na citát pokaždé, když se šourám z ložnice na toaletu. Trochu mě začíná stresovat stránka „Přehled mého tělesného cvičení“, zatím zeje prázdnotou. No co, mám přece MultiSport kartu, mohla bych tedy zkusit zajít na nějakou skupinovou lekci. Pracuji v Praze, a tak není problém zaběhnout na třicetiminutové cvičení v době oběda, abych ušetřila čas. Sice nerozumím tomu, co znamená Les Mills CORE, ale nenechám se tím rozhodit. V šatnách zjišťuji, že nemám vhodné oblečení. Příště si musím vzít ty legíny z páté třídy, protože zjišťuji, že čím menší a „zařízlejší“, tím víc „fitness“. Myslím, že to tričko s obrázkem vlka mojí reputaci nevylepšuje. Do cvičebního sálu vejde paní, která svou muskulaturou připomíná spíše muže (ještěže má platinově blondatou hřívu a nalepovací řasy), a hlubokým hlasem zařve: „Jsem energická Káta!“. Následujících třicet minut s energickou Kátou se dá slovy jen těžko popsat. Nicméně se po lekci rozhodnu stránku „Přehled mého tělesného cvičení“ vytrhnout z diáře a zůstat u svého občasného běhání na Šuráňkův kopec a zpět.

První měsíc s motivačním diářem nevyšel úplně podle představ. Ale nevzdávám se. Začátek února se nese ve znamení motta: „Jsem tvůrce svého života, ne oběť.“ Zjišťuji, že to vůbec není pravda. Jsem obětí reklam, které nabízejí produkty, díky kterým bude můj život dokonalý. Sociální sítě mi neustále nabízejí příběhy dokonale šťastných lidí. Jeden za všechny: dokonale oblečená kamarádka na dokonalém vrcholu zasněžených Alp s dokonalým výhledem a popiskem budícím závist. Kdybych s ní nebyla v prosinci na pivu a nevěděla, že je jí pětatřicet, je bezdětná, rozvedená, pracuje třináct hodin denně v korporátu a momentálně je „prázdná“ a nešťastná, asi bych té iluzi štěstí čišíciho z fotek uvěřila.

Je to trochu paradoxní: žijeme v době, kdy si můžeme dopřát cokoliv na světě, ale přesto se často cítíme prázdní a neuspokojení. Společnost orientovaná na výkon. Kvalita je druhořadá. U mixéru už jsem si na to zvykla, ale o dost těžší je to přijmout v mezilidských vztazích. Měla bych v padesáti vypadat jako energická Káta, aby mě neopustil manžel? Měla bych zlepšit svou úroveň angličtiny, aby mě nevyhodili z práce? Měla bych sociální sítě zásobovat fotkami ze zdolaných vrcholů, abych získala uznání od přátel a byla něčím zajímavá? Přijmout fakt, že nejsme dokonalí partneři, manželé, rodiče, děti, je v dnešním světě „iluzorní dokonalosti“, která zaplavuje internet, nesmírně těžké. Pokud si ale dokážeme připustit naši nedokonalost, naše selhání i každodenní problémy, zaplaví nás neuvěřitelně osvobozující pocit...

A tak, stejně jako já, zahodte motivační diáře a dopřejte si být nedokonalí. Važme si lidí, kteří vidí naše nedokonalosti, a přesto nás nadevšechno milují. Nevypusťme duši při honbě za povrchní a pomíjivou krásou, ale soustředme se na opravdové prožitky. Nenechme se ovládat „návodů a tipů“ na „lepší“ život, spíše děkujeme za to, že i letos můžeme žít ve svobodné a bezpečné zemi netušených možností... ✨

TEŠ

Zprávy obecního úřadu

Vážení spoluobčané,

koncem roku 2023 jsme obdrželi od společnosti LiKo Svitavy novou cenu za svoz komunálního odpadu pro rok 2024. Pravděpodobně už víte, že se poplatek opět zvyšuje. Ptáte se proč? Je to způsobeno jak všeobecným zdražováním, tak třeba také zvýšením sazby DPH z 15 % na 21 %.

LiKem požadovaný poplatek za občana činí 1 074 Kč, což oproti loňsku znamená zvýšení o 114 Kč. Část poplatku hradí občan, zbytek doplácí obec. V minulém roce občané platili 800 Kč, obec doplácela 160 Kč. **Na základě rozhodnutí zastupitelstva se poplatek na občana pro rok 2024 zvyšuje na 900 Kč, obec pokryje zbylých 174 Kč.** Ta navíc už dlouhodobě platí za třetí a další děti v rodině nebo třeba za občany s průkazem ZTP.

Na jednání zastupitelstva jsme o výši poplatku hodně debatovali. Je nám to moc líto, že musíme přistoupit ke zdražení a zároveň občany žádat, aby dál třídili odpad. Ale za tříděný odpad dostáváme zpětně odměnu, která se zhruba rovná výši obecního doplatku. Proto vás žádáme: nepřestávejte třídít! Když už ne kvůli penězům, tak aspoň kvůli planetě.

Chtěl bych zmínit i jeden nešvar, který se nám tu objevuje. Řidiči projíždějící Sloupnicí se mnohdy zastaví u kontejnerových míst a odhodí svůj odpad do našich kontejnerů. Na tom by možná nebylo nic hrozného, vždyť za tříděný odpad dostaneme odměnu. Ale co když tento kontejner zaplní? Přiznejte si – když ujdete třeba 300 metrů s plným pytlkem odpadků do kontejneru a zjistíte, že ten už je plný, odnesete ho těch 300 metrů zpátky? A zkusíte to za 14 dnů znovu s nadějí, že tam tentokrát bude místo? Nedělám si iluze a popravdě, i mě napadne ta myšlenka, opřít ho o plný kontejner s tím, že ho přece popeláři seberou a odvezou! Ale v pytli můžou být třeba i kelímky od jogurtu, obaly od masa. A pokud nebudou vypláchnuté

od zbytků, přilákají kočky, kuny, psy, ježky nebo třeba i krysy. A pak druhý den najdete vámi odložený pytel rozházený po celém parkovišti. A zase se zeptám: „Když to jsou vaše odpadky, vezmete nový pytel a sesbíráte to?“

Proto jsme se zastupiteli řešili i možnost, přesunout kontejnerová stání tam, kde by nebyla z hlavní silnice viditelná a projíždějícím jsme odkládání odpadků ztížili. Bohužel čekáme i to, že si někdo nebude lámat hlavu, a tam, kde dříve kontejner stál, jednoduše odloží pytel a odjede. Jsme připraveni umístit sem fotopast a pokusit se odhalit tato (promiňte mi ten výraz) „prasata“! Kontejnerová místa chceme přesunout třeba na humenní cesty a obyvatelům to včas sdělit. Pokud se to osvědčí a shodneme se na tom, že tato místa jsou pro kontejnery vhodná, schovali bychom kontejnery do vhodných ohrad.

Využiju ještě tuto příležitost k výzvě podnikatelům. Podnikatel nebo živnostník produkující odpad musí mít podepsanou samostatnou smlouvu s firmou, která odpad od nich bude likvidovat.

Další výzva směřuje k těm, kteří do sběrného dvora jezdili dle svého uvážení, protože věděli, že četa odjede do terénu a bránu nezavěře. A tak si zřejmě vysvětlovali, že tam mohou odložit svévolně, co jim překáží. Bránu do sběrného dvora jsme kvůli udržování pořádku opatřili automatickým zavíráním a namířili jsme sem fotopast. Prosím, využívejte sběrný dvůr ve stanovených otevíracích hodinách.

Odpadové hospodářství je velké téma nejen ve Sloupnici, ale když se bavím s jinými starosty, je to bolístka snad všech obcí. Neustále hledáme nějaké efektivní řešení, které by splňovalo požadovanou legislativu a co nejméně zatěžovalo občany, obec a planetu. Touto zprávou vás nechci strašit (fotopastí), či kárat (za odložené pytle). Mým cílem bylo informovat o složitosti tématu a požádat o pochopení a spolupráci. ✨

MILAN BEČÍČKA, STAROSTA OBCE

Tříkrálová sbírka

V sobotu 6. ledna proběhla již tradiční Tříkrálová sbírka pořádaná oblastními charitami, ve Sloupnici za letité pomoci spolku Českého červeného kříže. Zprávu o výsledku jsem již rozesílal aplikací Munipolis a také obecním rozhlasem. Tedy jenom ve zkratce. Opět jsme pokořili rekord ve vybrané sumě. V roce 2024 jsme vybrali 84 516 Kč, což je o 6 031 Kč více než v loňském roce. Děkujeme dárčům za štědrost a koledníkům za ochotu jít koledovat.

Zásahy hasičů

Za posledních několik týdnů jste mohli slyšet poměrně hodně hasičských poplachů. Nejdříve před Vánocemi přišel silný vítr a shodil

několik stromů na silnici. Druhý den vlivem velkého přívalu těžkého sněhu popadaly další stromy. Hned nato všechen sníh roztál, potok se vylil z koryta a hasiči jeli čerpat vodu do jedné zahrady. Pár dnů byl klid, ale hned zkraje roku byl hlášený požár komínu v Adfors v Litomyšli. Následující den zasahovali hasiči u požáru v restauraci U Labutě a za pár dnů i v rodinném domě v Končinách. Požáry napáchaly nezanedbatelné majetkové škody. Rád bych touto cestou poukázal na obětavost, ochotu a profesionalitu našich dobrovolných hasičů. Chci, aby zde zaznělo velké **DĚKUJEME!**

Lékárna

V Pelmelu, který vyšel v říjnu 2023, jsem psal o změně provozovatele lékárny ve zdravotním středisku. 24. srpna jsme absolvovali jednání se zástupcem Lékárny BENU v Šumperku. Ten projevil zájem dodávat léky do Domova pro seniory a součástí toho bylo i provozování lékárny. Z tohoto jednání jsme odcházeli se slibem, že lékárnu budou provozovat 3 dny v týdnu a pokud se bude lékárna dařit, pak není problém otevřít dokonce 4 dny v týdnu. Je důležité zmínit, že v té době byla lékárna otevřená 2 hodiny týdně! S radostí jsme očekávali znovuotevření lékárny od 1. listopadu. A ono nic. Na dotaz, proč lékárnu neotevřeli, nám bylo sděleno, že čekají na finanční výsledky dodávek do DpS a že se jim provozování lékárny jeví jako ztrátové. Pokud budeme trvat na provozování lékárny, byli bychom nuceni přispívat na její provoz. Odhadnutá částka, kterou bychom museli přispívat, byla okolo 400 000 Kč ročně!!! Představte si, že by každý z vás, včetně kojenců, musel dát ročně příspěvek 222 Kč, aby lékárna byla otevřená. Jsou zkrátka cíle, kterých dosáhnout chcete, ale pak zjistíte, že by se jednalo o finanční sebevraždu... O dalším využití uvolněných prostor ve zdravotním středisku zatím jednáme.

Kanalizace finišuje

Blíží se termín, kdy by se měla kolaudovat III. etapy kanalizace. Nyní plánujeme náhradní výsadbu stromů a keřů a opravu komunikací dotčených kanalizací. Někde se bude asfaltovat pouze výkop, někde celá šíře, někde se opraví cesta štěrkem. Konkrétní způsob opravy řešíme s Radou obce, s projektantem a s VaKstavem. Snažíme se o co nejoptimálnější řešení.

↑ Místo starých a nemocných stromů se budou vysazovat nové.

Výprodej nábytku a odložených věcí z restaurace

Po dlouhých peripetiích jsme se konečně domluvili s minulým nájemníkem restaurace, že věci, které zde zanechal, můžeme rozprodat. Jedná se převážně o nábytek. Věci nafotíme, umístíme na obecní web a spustíme jakýsi mini-eshop, kde se budete moci podívat, co je k prodeji, a případně si něco vybrat.

Jak likvidovat jedlé oleje?

Jedlé oleje a tuky z fritéz, pánví a pekáčů jsou odpad, se kterým má být nakládáno jako s odpadem. To ale neznamená vylít olej do kanalizace. Jedlé oleje slijte do plastové láhve nebo jiné vhodné nádoby a odveďte ho do sběrného dvora. Následně jej specializovaná firma recykluje. V kanalizaci oleje vytváří hrudky, které potrubí ucpávají.

Připravuje se změna územního plánu

Ačkoliv ke změně územního plánu došlo poměrně nedávno (léto 2022), už jsme zaznamenali žádosti o další změny. Jistě jste slyšeli z hlášení a četli v Munipolis, že chystáme změnu územního plánu. Pravděpodobně někdy v létě. Znamená to, že pokud máte nějaký palouk, zahradu, část pole a přemýšlíte, že by si tam třeba vaše děti mohly postavit domek, není to až tak jednoduché. Pozemek může být vedený jako travnatý porost, kde je úrodná půda, a pak se zde stavět nesmí. Tam, kde by to možné bylo, tak přesto je potřeba změnit louku v zastavitelné území. Máte-li takové plány do budoucna, doporučuji obrátit se na stavební úřad, kde se dozvíte více. Po změně územního plánu nebudeme několik let žádná dodatečná změna provádět. ➡

MILAN BEČIČKA, STAROSTA OBCE

Zprávy ze základní školy

Vážení spoluobčané,

po vánočních prázdninách nám ve škole začal nový kalendářní rok. Žáci první až čtvrté třídy pokračují v **PLAVECKÉM VÝCVIKU**, který od listopadu absolvují v plaveckém bazénu v Litomyšli. Po loňském zvýšení ceny za plavecký výcvik v České Třebové je pro nás při narůstajících cenách dopravy nyní výhodnější jezdit do bližšího bazénu v Litomyšli.

První ohlasy jsou pozitivní. V bazénu je tepleji, dispozice bazénu s velkou vířivkou a velkým teplým bazénem pro zahřátí je také příjemnější. Žáci jsou rozděleni do dvou turnusů, takže jedna skupina jezdí v úterý a druhá ve středu a vejde se do jednoho autobusu s mateřskou školou, takže se rozdělíme o náklady za dopravu. Během deseti lekcí získají žáci základní plavecké dovednosti. Přestože rámcové vzdělávací programy stanoví povinný plavecký výcvik pouze ve dvou roční-

cích prvního stupně, snažíme se nepřerušit dovednosti získané plaváním s mateřskou školou a od první třídy jezdí žáci plavat ve čtyřech ročnících.

Další sportovní aktivitou pro žáky je **LYŽAŘSKÝ VÝCVIK**. Původní plán, kdy přihlášení žáci prvního stupně jezdí třikrát za sebou každý čtvrtek na lyžařský nebo snowboardový výcvik na sjezdovku do České Třebové (viz foto) sice kvůli nepříznivým sněhovým podmínkám nevyšel úplně, ale naštěstí jsme stihli alespoň několik lekcí. ✓

MGR. VÁCLAV SYCHRA, ŘEDITEL ŠKOLY

Lyžařský kurz pro žáky 2. stupně

Tak jako každý rok i letos jsme se s dětmi vypravili do Jeseníků na **LYŽAŘSKÝ VÝCVIK**. Ubytování jsme byli v Loučné nad Desnou v penzionu Oáza, kde jsme už podruhé našli příjemné zázemí.

Modrá sjezdovka se nachází asi 200 metrů daleko. Sněhové podmínky byly ucházející. Přestože mimo sjezdovku leželo na zemi asi 20 cm napadaného sněhu, místní vlekari pilně zasněžovali, a proto se na sjezdovce nacházelo bezmála 60 cm převážně technického sněhu. Počasí nám přálo, a tak jsme každý den mohli využít dobrých podmínek a dopoledne i odpoledne probíhal lyžařský a snowboardový výcvik. Výjimku tvořila středa, kdy jsme odpoledne navštívili nedaleké termální lázně ve Velkých Losínách. Bonusem pro děti byl také čtvrtek, kdy mohly vyzkoušet večerní lyžování. A i když se ve čtvrtek poprvé objevil krátký déšť, večer opět sněžilo a svah byl krásně sjezdný.

Celý výcvik se obešel bez vážnějších zranění, ačkoliv bolavé svaly a klouby se občas ozvaly.

Musím zde poděkovat dobrovolným hasičům z Horní Sloupnice, protože nám zadarmo odvezli vybavení a lyže do Loučné nad Desnou a tím nám výrazně snížili náklady na dopravu. Poděkování patří také vstřícnému personálu, který se postaral o náš hlad a dobré lyžařské podmínky. Pochvala pak patří i dětem samotným, jelikož se chovaly ukázněně a vše se obešlo bez větších incidentů.

Vybraná částka byla 6 800 Kč. Z této částky byly uhrazeny následující položky:

ubytování a stravování 14.-19.1.2024	4 250 Kč
skípas Loučná nad Desnou 14.-19.1.2024	1 300 Kč
vstup do Relax centrum Velké Losiny 17.1.2024	297,50 Kč
večerní lyžování 18.1.2024	250 Kč
doprava vlakem tam a zpět	144 Kč
CELKEM	6 241,50 Kč

MGR. JIŘÍ LORENC, HLAVNÍ VEDOUCÍ LVVZ

Vycházející žáci se připravují na **PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY**, které v letošním roce proběhnou **12. a 15. dubna**. Od 1. ledna 2024 došlo ke změnám ve způsobu přihlašování na střední školy. Zásadní novinkou je, že si žáci volí až 3 obory na středních školách. Zároveň si musí určit pořadí těchto oborů podle priority. Od 1. února byl spuštěn nový digitální přihlašovací systém – DIPSY. Prostřednictvím Dipsy mohou rodiče přihlásit své děti na střední školy. Buď mají bankovní identitu, e-občanku apod. a v systému budou již základní údaje vyplněny, nebo vstoupí do Dipsy a základní údaje vyplní. K jednotlivým vybraným oborům přiloží požadované dokumenty (lékařský posudek, jenž je samostatným tiskopisem, vysvědčení, diplomy a certifikáty, doporučení z PPP aj.). Kromě přihlašování digitální formou byl zachován i papírový tiskopis přihlášky, který je třeba 3x vyplnit, k němu přiložit požadované kopie dokumentů a rozeslat poštou na jednotlivé střední školy. Termín pro přihlašování na střední školy byl zkrácen. Posledním dnem pro přihlášení je 20. února. Výsledky 1. kola přijímacích zkoušek budou zveřejněny 15. května.

Více informací na www.prihlaskynastredni.cz. ✓

MGR. EVA ŠTANTEJSKÁ, PORADKYNĚ PRO VOLBU POVOLÁNÍ

Dne 30. listopadu tradičně proběhla pro žáky 8. a 9. třídy **OLYMPIÁDA V ČESKÉM JAZYCE**, která se skládá ze dvou částí – mluvnické a slohové. Celkem se zúčastnilo školního kola 9 žáků. První místo získala Barbora Šimková (9. třída), 2. místo Vojtěch Ráb (9. třída) a třetí místo Nikola Vojtíšková (8. třída).

První dva postoupili do okresního kola, které se konalo 30. 1. v Multifunkčním centru Fabrika ve Svitavách. Výsledky v době uzávěrky Pelmelu ještě nejsou známy, přesto našim žákům děkujeme za vzornou reprezentaci naší školy a přejeme jim mnoho dalších úspěchů. ✓

MGR. VERONIKA HRDINOVÁ, UČITELKA ČESKÉHO JAZYKA

➔ Před 110 lety byla zahájena výuka v současné školní budově. Na nedatovaném snímku jsou zachyceni jedni z jejích prvních žáků.

(Zdroj: soukromý archiv pana Faltejska).

Z akcí SDH Sloupnice

První letošní kulturní akcí Našeho sboru byl již tradičně **HASIČSKÝ PLES** v místní sokolovně. Na začátku večera starosta sboru pan Daniel Kadidlo krátce připomenul historii sboru ale hlavně praporu, který náš sbor opatruje účtyhodných 140 let. Účast byla hojná. K poslechu a hlavně k tanci zahrála skupina Black & White, tančilo se až do brzkých ranních hodin. V kuchyni na Vás čekal kančí guláš, vepřová směs nebo kuřecí steak. Díky štědrosti sponzorů jsme pro Vás mohli přichystat bohatou tombolu, nesmělo chybět ani půlnoční slosování o nejhodnotnější ceny.

ZA SDH GABRIELA JISKROVÁ

Předpokládané termíny akcí 2024

- 23. 3. Velikonoční jarmark
- 31. 3. Velikonoční (z)mrskání
- 30. 4. Čarodějnice
- 9. 8. – 11. 8. Sloupenská pouť
- 28. 9. Václavská zábava
- 5. 10. Drakiáda

Termíny akcí jsou jen předběžné, mohou se změnit. Aktuální informace jsou vždy hlášeny rozhlasem, prezentovány na vývěskách, na webových stránkách obce nebo facebookových stránkách našeho sboru.

ZA SDH DANIEL KADIDLO

Příměstský tábor

SDH Horní a Dolní Sloupnice pořádají **PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR** v místním komunitním centru v termínu **12.8.–16.8. 2024**. Pro děti je nachystán pestrý program (hry, vyrábění, exkurze) a celodenní výlet.

Hlásit se můžou děti od 6 do 15 let, počet míst je omezen.

Přihlášky a bližší informace podají David Millich, tel. 724 088 856 nebo Gabriela Jiskrová, tel. 739 280 762.

Jak se vyhnout požáru v domácnosti?

Nejčastějšími příčinami vzniku požárů v domácnostech jsou nedbalost či neopatrnost, technická závada nebo úmyslné zapálení. Za značnou část požárů mohou jen a jen lidé. Na co si musíme dávat v domácnosti pozor?

► VAŘENÍ A KUCHYŇSKÉ SPOTŘEBIČE:

Přehřátý tuk, nedbalost, nečistota nebo závada spotřebičů mohou způsobit požár v kuchyni. Proto je důležité vždy dohlížet na vaření, vypínat spotřebiče, čistit je a kontrolovat je. Odstraňujeme pravidelně tuk a mastnotu z blízkosti plynového sporáku. Pamatujeme, že pokud dojde ke vzplanutí oleje na pánvi, nikdy ho nesmíme hasit vodou, jinak může dojít k popálení nebo opaření a k požáru. Plameny nejlépe udusíme poklicí, plechem, hlínou z květináče nebo navlhčenou utěrkou.

► SVÍČKY, AROMALAMPY, PRSKAVKY, VÁNOČNÍ FRANTIŠKY nebo ADVENTNÍ VĚNCE nikdy nenecháme bez dozoru.

► **TOPIDLA A OTEVŘENÝ OHEŇ:** Je nutné dbát na čistotu a bezpečnost topidel, komínů a kouřovodů, skladovat palivo a popel bezpečně a nepoužívat hořlavé kapaliny k zapalování. Každé topidlo a komín je konstruován na určitý druh paliva, které je nutné při používání dodržovat. Pravidelné vymetání sazí v komíně a vybírání vychladlého popela by mělo být samozřejmostí, stejně jako kontrola technického stavu kouřovodu. Pro zajištění bezpečnosti bychom měli provádět čištění a kontroly komínů a topidel vždy před začátkem topné sezóny a po jejím skončení. Pokud používáme v obytných místnostech topné těleso na pevná paliva, zabezpečíme podlahu v jeho okolí ochrannou nehořlavou podložkou, která zabrání žhavým uhlíkům zapálit podlahovou krytinu nebo okolní předměty. Zásada bezpečné vzdálenosti platí kromě

kamen také pro komínové těleso. Hořlavé látky by od něj měly být v půdních prostorech vzdáleny nejméně 1 metr – riziko zvyšují zejména textil a seno. Do komínového zdiva nesmí zasahovat ani k němu těsně přiléhat žádné hořlavé stavební prvky (konstrukce krovu, stropu, obložení apod.). Za řádný stav komínů nese odpovědnost správce nebo majitel objektu, nikoliv kominík.

► **ELEKTRICKÝ PROUD:** Zkrat, přetížení nebo poškození elektrických rozvodů nebo zařízení mohou způsobit jiskření nebo přehřátí, které mohou zapálit okolní materiály. Je vhodné nechat si pravidelně kontrolovat elektroinstalaci odborníkem, nepřetěžovat zásuvky ani prodlužovací kabely (několik zapojených přístrojů přes rozdvojku může přetížit zásuvku a způsobit zkrat nebo i požár) a vypojovat spotřebiče, které nepoužíváme (zejména při bouři a dlouhodobé nepřítomnosti). V případě požáru elektrické spotřebiče nikdy nehasme vodou!

► **KOUŘENÍ:** Nedopalky cigaret nebo popel mohou zapálit koberec, příkrývku nebo jiné textilie. Je lepší kouřit venku nebo používat popelníky a uhasit cigarety důkladně.

Jak lze požáru v domácnosti účinně předcházet? Nejlepší prevencí je být opatrný, pozorný a zodpovědný. Dále je dobré mít doma hasicí přístroj, detektor kouře a plán úniku v případě požáru. Pokud už k požáru dojde, je třeba zachovat klid a rozvahu, zavolat hasiče a pokusit se zárodky ohně uhasit. Není-li v našich možnostech požár uhasit, snažme se okamžitě byt či dům opustit. Před kouřem si chraňme dýchací cesty (ústa i nos) kapesníkem, ručníkem, šátkem, tričkem, a pokud to jde, látku namočíme. Nikdy se do požárem ohroženého bytu pro nic nevracejme (hrozí ztráta orientace, nadýchání zplodin, porušení konstrukce stavby). Dbejte pokynů hasičů. **RED**

Vánoce v Domově a začátek nového roku

Připadá mi to jako včera, kdy jsem psala článek do Pelmelu o tom, jak se chystáme na Vánoce, zdobíme stromečky a pečeme cukroví. Jsou to ale už téměř dva měsíce, jak ten čas letí. Dovolte mi se k vánočním svátkům v krátkosti vrátit a popsat Vám, jak jsme si je u nás v Domově užili. Na začátku prosince jsme před Domovem rozsvítili vánoční stromeček, zazpívali si koledy a dali si výborný štrůdl a svařák připravený v naší kuchyni. 5. prosince nás navštívil Mikuláš se svojí družinou. Přinesl do Domova radost a smích. Den poté jsme uspořádali posezení pro naše bývalé zaměstnance, které vždy rádi vidíme a popovídáme si s nimi. Součástí setkání byl Adventní koncert manželů Burdychových. Jako každý rok nás v tomto čase navštívili s krásným vystoupení děti z místní mateřské školy. Také jsme zpívali koledy, pekli cukroví a pochutnali si na klasické štedrovečerní večeři na Štědrý den. Společně jsme také oslavili Silvestra a připili si na zdraví. A to bych ráda popřála i Vám. Především pevné zdraví a mnoho sil v novém roce.

Chtěla bych Vás také oslovit s nabídkou na práci uklízečky v našem zařízení. Hledáme pracovníka/ci jak na plný úvazek, tak nabízíme možnost brigády. V případě zájmu kontaktujte paní Romanu Tesařovou, tel.: 602 144 305. ♥

S přáním krásných dní

MGR. KATEŘINA MILLICOVÁ

Turnaj ve stolním tenisu

Ve čtvrtek 28. prosince 2023 se konal ve sloupenské sokolovně další ročník vánočního turnaje ve stolním tenisu. Do soutěže se přihlásilo celkem 23 mužů a 2 ženy. Jednalo se převážně o hráče a hráčky ze Sloupnice a blízkého okolí. Nejstaršímu účastníkovi bylo 81 a nejmladšímu 15 let. Hrál se současně na čtyřech stolech. Poslední duely dvouher skončily pozdě večer, takže již nezbyl čas na oblíbené čtyřhry. Následovalo vyhlášení výsledků. Každý hráč turnaje obdržel některou z připravených cen.

POŘADÍ NA STUPNÍCH VÍTĚZŮ VE DVOUHRÁCH:

1. místo Jaroslav Kábrt
2. místo Hana Sychrová
3. místo Petr Beneš st.

Děkujeme Obci Sloupnice i ostatním sponzorům za věcné ceny pro účastníky turnaje, Sokolu Sloupnice za poskytnuté zázemí v místní sokolovně i panu Václavu Sychrovi, který již tradičně plnil roli hlavního rozhodčího.

Budeme rádi, když se k nám do budoucna přidají i další hráči stolního tenisu ze Sloupnice a okolí. Scházíme se od října do konce března vždy ve středu od 19.15 hodin v sokolovně. ♥

JMÉNEM HRÁČŮ PETR BENEŠ ST.

Rozhovor Pelmelu

MVDr. MIROSLAV STOKLASA pracuje jako veterinární inspektor Krajské veterinární správy. V rámci své profese řeší především onemocnění zvířat, ale třeba také jejich týrání.

♥ **Mluvíme spolu v době, kdy byla odhalena ptačí chřipka ve velkochovu drůbeže v Kosoříně. Jak veterinární správa v takových případech postupuje?**

Obvykle nás informuje chovatel, nebo veterinární lékař. Pokud po příjezdu na místo pojmem podezření, že se může jednat o nákazu, odebereme vzorky a pošleme je do laboratoře Státního veterinárního ústavu. V případě ptačí chřipky je musíme neprodleně doručit do Prahy.

♥ **Co konkrétně nastává, když se nákaza potvrdí?**

Drůbež se musí v postiženém chovu zlikvidovat. Jednak proto, že je nákaza přenosná na člověka, druhým důvodem je agresivita viru. V Kosoříně během jedné noci pomřelo asi šest set z jedenácti tisíc kusů drůbeže. Neznamená to, že by nutně uhynuly všechny ostatní kusy, ale musí se snížit riziko přenosu. Likvidace probíhá oxidem uhličitým, který se v případě takto velkých chovů pustí přímo do hal. Dál se stanoví ochranná pásma – tříkilometrové a desetikilometrové, ve kterých jsou zakázány přesuny jak drůbeže, tak i jejich produktů. Drůbež i v domácích chovech by měla zůstat zavřená po dobu až

čtyřiceti pěti dní od zjištění nákazy. Chovatelé se o události dozvědí obvyklou formou informování od místních samospráv.

♥ **Sloupnice tedy v tomto případě spadá do desetikilometrového pásma?**

Ano. Oproti tříkilometrovému pásmu máme výhodu, že v tomto pásmu neprobíhá sčítání drůbeže v domácích chovech, pouze v těch komerčních. Pokud by domácí chovatelé zaznamenali podezřelý úhyn, měli by nás informovat.

♥ **Mají chovatelé, jejichž chovy musely být v důsledku ptačí chřipky zlikvidovány, nárok na nějakou kompenzaci?**

Všichni chovatelé dostanou od státu plnou finanční náhradu jak za uhynulá zvířata, tak za ušlou produkci i za náklady na provedení dezinfekce. Podnikatelé navíc mají své chovy pojištěné, takže po finanční stránce je likvidace chovu neohroží. Ale jsem přesvědčen, že nikdo by si kvůli finančnímu plnění své chovy úmyslně nenakazil.

♥ **Ví se, jak mohlo v Kosoříně dojít k nákaze?**

Ptačí chřipka se v České republice bohužel vyskytuje běžně, přenašečem je zejména migrující volně žijící vodní ptactvo, proto se nejvíce případů ptačí chřipky vyskytuje v chovech, v jejichž bezprostřední blízkosti se nachází nějaká vodní plocha. Kosořín je ale v tomto směru výjimka, neboť rybníky v Zálší a Vračovicích jsou poměrně daleko. Vzhledem k tomu, že u stejné firmy došlo v krátké době k druhému záchytu ve Skleném u Svitav, je pravděpodobné, že již dochází k přenosu i v rámci firmy.

♥ **Mnozí si určitě dobře pamatují na dramatické události spojené s ptačí chřipkou v roce 2007 v Tisové. Byl to tehdy první výskyt této nákazy?**

V minulosti drobnochovatelé hlásili hromadné úhyny drůbeže pouze výjimečně, takže nelze vyloučit, že se chřipka vyskytla v České republice i dříve. V Tisové šlo poprvé o velký komerční chov krůt. Dnešní broj-

lerové krůty jsou vlivem šlechtění na co nejvyšší produkci masa velmi citlivé k onemocněním, proto i zde byly zaznamenány hromadné úhyny chovaných zvířat. Tehdy s touto nákazou nebyly žádné zkušenosti, proto se teprve hledaly způsoby, jak zvířata utratit, čím dezinfikovat prostory, co nařídit chovatelům v ochranných pásmech. Bohužel v tříkilometrovém ochranném pásmu se plošně utrácela nejen veškerá drůbež, ale i třeba papoušci, což bylo pro chovatele často hodně citlivé. Nebylo možné vyloučit, že se nákaza dostala do chovu s podestýlkou, takže došlo i ke spálení stohu slámy v Chotěšínách. Dnes už jsou nařízena opatření mírnější, například se usmrcují pouze ptáci v ohnisku nákazy.

♥ **Lze ptactvo před chřipkou preventivně chránit?**

Vakcíny existují, ale očkování se provádí pouze v zoologických zahradách nebo u geneticky cenných kusů. U běžně chované drůbeže se preventivní vakcinace z ekonomických důvodů nevyplatí. Pro nás je zásadní, že nejsme schopni rozlišit, zda protilátky pocházejí z prodělaného onemocnění nebo z provedené vakcinace.

♥ **Čím je ptačí chřipka nebezpečná pro člověka?**

Některé kmeny ptačí chřipky jsou přenosné na člověka. Virus chřipky velice často mutuje a panuje obava, že dojde ke vzájemnému zkřížení ptačí, popř. prasečí a lidské chřipky a výsledný virus bude pro člověka extrémně nebezpečný. Riziko představuje zejména Asie, kde lidé často žijí v těsné blízkosti s drůbeží i prasaty. Pro zdravého člověka ale ptačí chřipka nepředstavuje život ohrožující onemocnění.

♥ **Jaká další zvířecí onemocnění se v našem okolí vyskytují?**

V roce 2017 došlo k prvnímu výskytu afrického moru u divokých prasat v České republice, a to na Zlínsku. Výhodou bylo, že ohnisko bylo izolované a podařilo se ho zlikvidovat. V roce 2023 došlo k dalšímu výskytu afrického moru u prasat divokých ve Frýdlantském výběžku, zde je situace složitější, neboť nákazu přenášejí migrující prasata divoká z Polska, kde je africký mor prasat plošně rozšířený. Africký mor prasat je letální onemocnění, kdy uhynie

až 90 procent nakažených zvířat. Kusy, které přežijí, se stávají přenašeči. Člověk naštěstí k tomuto onemocnění není vnímavý a nemůže se nakazit. Pokud se africký mor dostane do chovů domácích prasat, dojde k zákazu exportu prasat a vepřového masa do členských zemí Evropské unie. Naštěstí v České republice je zemědělství na poměrně vysoké úrovni a chovy jsou dobře zabezpečené.

♥ **V minulosti bylo velkým tématem onemocnění zvané „nemoc šílených krav“.**

To už je pryč?

Před dvaceti lety bylo BSE velkým tématem, onemocnění se přenášelo zkrmováním masokostní moučky, která byla nedostačně tepelně ošetřená. Dnes je tento způsob krmení přežvýkavců zakázán a masokostní moučka se ošetřuje vyšší teplotou, která by měla zničit priony, které způsobují toto onemocnění. Na jatkách se od určité věkové hranice vyšetřovala všechna poražená zvířata na přítomnost BSE. V současné době má Česká republika status „země prostá BSE“ a toto onemocnění žádný problém nepředstavuje. Další nákaza, která se v současné době v České republice nevyskytuje, je vzteklna.

I nadále se provádí monitoring, který je zaměřen zejména na vyšetření ulovených lišek (v okrese Ústí nad Orlicí se každý rok vyšetřuje 50 ks) a na zvířata, která poraní člověka, popř. vykazují změnu chování.

♥ **Zabýváte se také welfare zvířat.**

O co konkrétně jde?

Je to obor, který se zabývá dobrými životními podmínkami zvířat, to znamená týráním zvířat. Tato oblast je v dnešní době, zejména vlivem médií a sociálních sítí, velice aktuální. V minulosti jsme řešili jednotky případů ročně, dnes to jsou vyšší desítky. Naštěstí ne každé ohlášení týrání se potvrdí jako odůvodněné. Někdy lidé mají pocit, že hospodářská zvířata trpí, když jsou umístěna v zimě venku ve sněhu a neuvědomí si, že snášejí lépe chladno než teplo. Samozřejmě, často se setkáme s případy, kdy musíme zvířata odebrat a umístit do náhradní péče. Psi a kočky se umístí do útulku. U velkých zvířat je to složitější, pověřená obec musí zajistit jejich odchycení a převoz k chovateli, který je ochotný se o ně postarat. ✎

Trocha ze statistiky počtu obyvatel

Počet obyvatel Sloupnice se dlouhodobě pohybuje kolem sedmnácti set osob. Dle údajů z matriky zde ke konci loňského roku žilo 1 719 obyvatel, což je oproti předchozímu roku o 8 lidí méně. V průběhu roku 2023 se narodilo 15 dětí, 34 lidí zemřelo, přistěhovalo se 47 a odstěhovalo 36 osob. Zároveň bylo ve Sloupnici ke konci roku 2021 evidovaných 611 obytných domů. Což znamená, že na jeden dům připadá přibližně 2,8 osob (ale plných 120 domů bylo neobydlených).

Před 90 lety bylo osídlení naší vesnice dramaticky odlišné. Dle Lexikonu obcí z roku 1934 čítala Sloupnice 2 520 obyvatel, z toho 1001 v Dolní a 1 519 v Horní Sloupnici. Bez zajímavosti není, že 48 z nich se tehdy hlásilo k německé národnosti. Podle zjištěných údajů zde stálo 476 domů, v každém z nich tedy průměrně žilo 5,3 osob. MŠ

Litomyšl: Litomyšl

Radové číslo	Soudní okres Obec Osada	Pošta ; telegraf Přít. značí : pošta, telegraf, telefon v místě	Železnice (názyvy k číslům dole ★)	Plocha obcí a kol. území v ha	Domy	Přítom- né obyva- telstvo úhrnem	Národnost čisl. státních příslušníků				Náboženské vyznání přítomného obyvatelstva						
							česko- slo- venská	ně- mecká	jiná	Cizozemci	řím- sko- kato- lické	evangelické	česko- slovenské izraelické	jiné neuváděné	bez vyznání		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
36	Osík			1262	225	1243	1269	31	1	2	1103	10	65	—	1	64	
1	Lazareť △	Osík u Litomyšle	1		9	35	34	1	—	—	35	—	—	—	—	—	
2	Osík ○	PTt (O. u Litomyšle)	1		216	1208	1175	30	1	2	1068	10	65	—	1	64	
37	Pazucha			1371	142	672	455	217	—	—	499	107	30	—	—	36	
1	Pazucha	Litomyšl	1, 15		528	82	377	345	32	—	218	107	24	—	—	33	
2	Strakov, Strokové	"	1, 15		843	60	295	110	185	—	286	—	6	—	—	3	
38	Pohodlí ○	Osík u Litomyšle	1		333	70	317	308	8	—	307	2	7	—	—	1	
39	Pohora			564	115	609	594	11	—	4	595	1	—	7	—	6	
1	Vysoký Les ○	Sebranice v Čechách	13, 12		14	87	77	10	—	—	81	—	—	—	—	6	
2	Pohora ○		13, 1		101	522	517	1	—	4	514	1	—	7	—	—	
40	Poříčí			616	159	781	773	—	1	7	767	7	2	—	1	4	
1	Poříčí	Dolní Újezd	6, 1		70	351	349	—	—	2	340	4	2	—	—	4	
2	Kamenné Sedliště ○	Proseč u Skutče	6, 1		51	252	247	—	—	5	250	2	—	—	—	—	
3	Zrnětín ○	Dolní Újezd	6, 1		38	178	177	—	1	—	177	1	—	—	—	—	
41	Přiluka	Nové Hradce u Vy-	4		381	63	320	319	1	—	295	5	20	—	—	—	
42	Rikovice	[sokého Mýta			269	55	274	270	2	—	243	5	26	—	—	—	
1	Rikovice ○	Morašice	3, 1		49	236	232	2	—	2	210	—	26	—	—	—	
2	Višňový △	"	3, 1		6	38	38	—	—	—	33	5	—	—	—	—	
43	Sebranice			413	76	424	420	3	1	—	391	14	4	—	—	15	
1	Sebranice ○	PTt (S. v Čechách)	13, 1		28	159	159	—	—	—	132	13	3	—	—	11	
2	Třemošná ○	Sebranice v Čech.	13, 1		48	265	261	3	1	—	259	1	1	—	—	4	
44	Vidlatá Seč ○	Dolní Újezd	3, 4		610	85	490	479	6	1	4	455	14	12	—	5	
45	Sedliště (mn. č.)	Litomyšl	3		370	50	271	239	12	—	197	26	19	—	—	29	
46	Semanín, Schlrm- dorf ○																
47	Nová Sídla	Česká Třebová	16, 15, 25		858	141	732	10	721	—	1	732	—	—	—	—	
1	Sedliště (mn. č.)		3		295	81	398	390	—	8	326	7	49	—	—	16	
2	Nová Sídla ○	Morašice	5, 2, 3, 4			9	65	60	—	5	54	7	3	—	—	1	
						72	333	330	—	3	272	—	46	—	—	15	
48	Dolní Sloupnice			1101	189	1001	973	23	—	5	548	444	2	—	—	7	
1	Končiny 1. díl (viz 49) △	Litomyšl ; Horní Sloupnice	21, 3, 1			6	30	30	—	—	9	21	—	—	—	—	
2	Dolní Sloupnice	Horní Sloupnice	1,10,15,9			183	971	943	23	—	5	539	423	2	—	7	
49	Horní Sloupnice			1691	287	1519	1488	25	1	5	942	533	15	—	—	9	
1	Končiny 2. díl (viz 48) △	Litomyšl ; Horní Sloupnice	21, 3, 1			2	14	14	—	—	14	—	—	—	—	—	
2	Horní Sloupnice ○	PTt	1, 15, 9, 10			285	1505	1474	25	1	5	928	503	15	—	9	
50	Střítež ○	Sebranice v Čech.	13		356	156	322	315	1	—	6	309	6	2	1	2	
51	Svinná ○	Česká Třebová	15		312	61	294	291	3	—	166	58	1	—	—	69	
52	Trstěnice (j. č.)	Trstěnice ; Litomyšl	12,1,14,7		2149	205	1056	1015	37	—	4	841	5	156	—	2	

↑ Výtažek z Lexikonu obcí z roku 1934, zdroj T. Fiedler.

OPRAVY ODĚVŮ

Marie Bečičková

tel.: 777 851 441
Horní Sloupnice 220

Obec Sloupnice ve spolupráci s SDH Horní Sloupnice a ČČK Sloupnice pořádá

DĚTSKÝ KARNEVAL

24. 3. 2024 od 14 h, registrace masek do 15 h • Sokolovna Sloupnice

O zábavu, soutěže i tanec se postará skupinka Zips.

Těšit se můžete na bohatou tombolu a skvělé občerstvení, vyhlášeny budou i nejlepší masky.

Kulturní komise při Obecním úřadu ve Sloupnici

Vás zve na

SETKÁNÍ S DŮCHODCI

v sobotu 9. března 2024
od 14 hodin v sokolovně

- slovo starosty obce
- dětská taneční skupina pod vedením K. Leksové
- Sestry Chalupovy (taneční sdružení žen ze Skalce u Hradce Králové): Elegance 1. republiky

- k poslechu a tanci zahraje Dvojka Náglovi

Občerstvení zajištěno.

Svoz do sokolovny zajištěn hasičskou dodávkou ve 13:30 ze zastávky ve Vesničce.

Středisko volného času
Litomyšl

Přihlášky do
1.3.2024

Jarní příměstský tábor SLOUPNICE

Pondělí 11. 3. 2024 - Čtvrtek 14. 3. 2024
7:30 - 15:30
Komunitní centrum Sloupnice

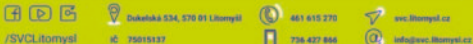
TVOŘENÍ

HRY

CELODENNÍ
VÝLET

Cena
700 Kč

Bližší informace a přihlášení ONLINE naleznete na našich webových stránkách.
Neváhejte a přihlašte se! Omezená kapacita.

Sloupnice 534, 570 01 Litomyšl
601 615 270
info@svclitomyšl.cz
svclitomyšl.cz
736 427 806
info@svclitomyšl.cz

Redakční poznámky

- » Články a fotografie zasílejte v elektronické podobě.
- » Příspěvky, prosíme, zasílejte nejpozději do dne uzávěrky příštího čísla. Nemůžeme zaručit, že příspěvky dodané po datu uzávěrky, budou otištěny.
- » Své příspěvky konzultujte s dostatečným časovým předstihem s redakcí. Redakce si vyhrazuje právo výběru jednotlivých příspěvků.
- » Cena za otištění inzerátu je 500 Kč pro místní, 1 000 Kč pro ostatní.

Příspěvky, připomínky a dotazy zasílejte na adresu
pelmel@sloupnice.cz

Uzávěrka příštího čísla Sloupnického PELMELU je 20. března 2024.
Další číslo Sloupnického PELMELU vyjde 10. dubna 2024.

Sloupnický PELMEL je časopis obce Sloupnice. Vychází šestkrát ročně.
Vydání 1. čísla 26. ročníku: **9. února 2024.**
Místo vydání: Sloupnice 196, IČ: 038 130.
Evidenční číslo přidělené Ministerstvem kultury: MK ČR E 12832.
Náklad 350 výtisků. **Cena 10 Kč.**

Redakce: **Martin Škeřík, Tereza Štochlová, Jaroslav Novák**
Grafická úprava (mimo inzerce): **Petr Bartoň**
Tisk: **Tiskárna Osík**